vaja je bila boljša! Ko smo pridobili še informacije, da so v preteklosti vključili v gledališki večer tudi glasbenike, ki so poskrbeli za vzdušje pred, med in po predstavi, smo se odločili, da tako storimo tudi mi. Seveda je bilo toliko lažje, ker smo med Fabjančičevo zapuščino naleteli tudi na originalni notni zapis s podbesedilom pesmi iz predstave. Stalna gledališka lika v starejših predstavah sta bila Harlekin in Kolombina, ki sta popestrila dogajanje med odmori, saj sta kot zvesta in ustrežljiva služabnika iz commedie dell'arte skušala ustvarjati zabavno vez med gledalci in igralci.

Težko je leta 2017 ustvariti na odru in v dvorani vzdušje iz leta 1932, ko se zgodba dogaja, saj nam naša velika pomočnica - moderna tehnologija - v tem primeru povsod nagaja, že pri odpiranju zaves, osvetljevanju odra, … Ampak mi smo se vseeno potrudili, zato želimo, da bi nam verjeli vse, kar vam pripovedujemo.

Zgodba ni zapletena. Godi se v predpustnem času in se zaključi na pustni torek. Zasnova za celoto je potegavščina, bolje povedano načrtno maščevanje, ki se občinskemu tajniku ne posreči zaradi nevestine odločnosti. Avtor je ključni motiv skrbno skril in dvojno zapletel. Ob zapletanju spoznavamo značaj gospodarja – za amerikanske dolarje bi celo edino hčer poročil s hlapcem. Hlapec se nam na prvi pogled zdi, da ga ne bi bilo težko pretentati. Končno spoznamo, da je le previden in se le dela neumnega, saj je ob svojem gospodarju že mnogokrat »kratko potegnil«. Žena Jera ni tipična poslušna in boječa žena, raje pa molči, kot bi se prerekala s trmastim možem. Najbrž je hči značajske poteze podedovala po njej. »Budnatov« Tinče v hišo prinaša novice in dobro voljo. Sosed Kozole je tisti, ki je svoj grunt zapravil v vaški gostilni. Maškare pa so se od nekdaj ponorčevale iz tistega vaščana, ki si je to najbolj zaslužil. Tudi v naši zgodbi je tako. Morda bo Mohor le prišel do tistih dolarjev, o katerih sanja?

Deloma je vsebina tudi aktualna za današnji čas. Ali vam je kaj poznan Mohorjev vzklik: »Če smejo nekateri ogoljufati veliko ljudi, lahko pa tudi jaz samo enega!« Pri tem se ne zaveda, da se goljufija napleta prav njemu v posmeh.

Da pa so bili ameriški dolarji aktualni v Posavju že pred sedanjo prvo damo Amerike, pa tudi menda ni potrebno posebej poudarjati.

Želimo, da bi se v naši družbi počutili prijetno, da bi dobro razpoloženje odnesli tudi domov, predvsem pa, da bi po drobcih spoznavali našega nekdanjega sokrajana, ustvarjalnega kulturnika, Avgusta Fabjančiča.

V imenu Gledališke skupine DKD Svoboda zapisala
Boža Ojsteršek

STE MORDA ZAMUDILI ČITALNIŠKI VEČER »ALI POZNATE AVGUSTA FABJANČIČA?«

Avgust Fabjančič - kulturni delavec, družbeni delavec, publicist, pesnik, dramatik; kraj delovanja: Senovo;
Rojen: 2. januar 1896, Vrhe nad Dovškim; umrl: 21.10.1964, pokopan v Brestanici

Ljudsko šolo je obiskoval pri Sv. Antonu (Gorenjem Leskovcu) in se izučil pri mojstru Avsenaku v Brestanici za čevljarja. Že kot mladenič je pisal v list Slovenski gospodar. Kasneje se je srečal z dr. Janezom E. Krekom in dr. Francem Terseglavom in idejami krščanskega socializma. V 1. svetovni vojni je bil 18-leten vpoklican in 1915 poslan na doberdobsko bojišče. V 9. ofenzivi pri Velikem dolu je bil ranjen (1916) in se iz vojne vrnil invalid. V spomin na te hude čase je izdal prvo pesniško zbirko Krik ranjene mladosti. Med 1. in 2. vojno je kot publicist sodeloval pri Slovencu, Bojevniku, Prelomu, Delavski pravici, Vojnem invalidu.

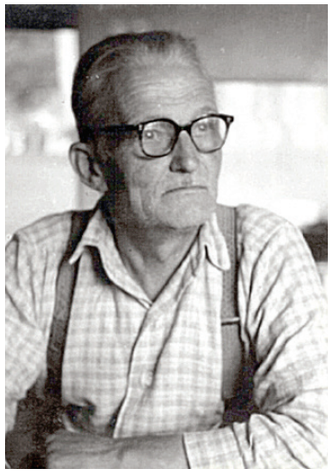

Na Senovem, kjer je živel kot zasebni trgovec, je bil soustanovitelj kulturnega društva Probuda, bil je pevec, igralec, režiser in pisec ljudskih iger.
Na Senovem je bil tudi župan in funkcionar organizacije vojnih invalidov. Ustanovil je posavski lokalni časopis Naš prijatelj (izhajal v Rajhenburgu).

Leta 1941 je po pomoti dobil pismo bizeljske izgnanke Mire Lepšina, dopisovanje (in pomoč izgnancem) je trajalo do julija 1945, po vojni je pisma izdal v knjigi. S članki in podlistki se je po 2. vojni oglašal še v Ljudski pravici, Invalidskem vestniku, Zasavskem tedniku. Njegove pesmi so izšle tudi v Vestniku (Društvo izgnancev Slovenije).

Dela: Kelih gorja, Potegavščina z amerikanskimi dolarji (igre, v rokopisu - za Probudo); Krik ranjene mladosti (1939); V izgnanstvo (1959). Objave v zbornikih: Brestanica 1941-1945 (1962) ; Izgnanci (1993).

Literatura: Ojsteršek, B.: Eden drug'mu ogenj dajmo! (2002), str. 52-55; Moškon, A.: Avgusta Fabjančiča ni več. – V: NP, let. 1, št. 12 (29.12.1964), str. 13

Prireditev je omogočila: občina krško

GLEDALIŠKI LIST

GLEDALIŠKA SKUPINA DKD SVOBODA SENOVO
PREMIERNO predstavlja zabavno kmečko igro domačega avtorja Avgusta FABJANČIČA

AMERIKANSKI DOLARJI

V TOREK, 11. aprila 2017, ob 19. uri, v Domu XIV. divizije Senovo

Godi se v Posavju leta 1932 .

VLOGE	IGRAJO
kmet Mohor Spak	**Marjan POZNIČ**
njegova žena Jera	**Alenka POZNIČ**
njuna hči Marjanca	**Andreja BRILI**
hlapec pri Spaku	**Zvonko MARINIČ**
občinski tajnik Alfonz	**David RADEJ**
sosed Tinče Budna	**Matej ULČNIK**
sosed Miha Kozole	**Boštjan MEDVEŠEK**
Harlekin in Kolombina	**Radica ŠOLN in Irena SKRIVALNIK**
Maškare	**Vlasta MOŠKON, Karmen PERME, Irena KOZOLE, Gašper RODMAN, Žan OMERZU**
Godci	**Anže GRAMEC, Ivo OJSTERŠEK, Boris ERJAVEC, Živa ŽVEGLIČ, Tomaž ŽVEGLIČ, Bojan JANKOVIČ, Anton GORENC.**
Šepetalki	**Irena KOZOLE, Marjana MEŠIČEK**
Režija	**Boža OJSTERŠEK**
Glasbene vložke priredil	**Dejan Učakar**
Izvajajo	**Anže Gramec; skupina pihal: Ivo Ojsteršek, Boris Erjavec, Živa Žveglič, Tomaž Žveglič, Bojan Jankovič, Anton Gorenc.**
Za ubrano petje na odru poskrbel	**Janko Avsenak**
Koreografija	**Matej Ulčnik**
Ideja in izdelava scene	**Guni Fabjančič**
Montaža	**Guni Fabjančič, Miha Gramc, Žan Omerzu in Gašper Rodman - vodja**
Luč	**Žan Omerzu**
Zvok	**Gašper Rodman**
Cvetje izdelala	**Irena Kožuh**
Oblačilna podoba	**ideja - Radica Šoln, šivilja – Beba Urbančič**
Vodja predstave	**Alenka Poznič**

Kostume in maske so nam v večini prijazno posodili člani Folklorne skupine DKD Svoboda Senovo, deloma Folklorna skupina KUD Oton Župančič Artiče in Kulturno društvo Pekre.
Predstava traja 90 minut in ima dva kratka »glasbena« odmora.
Obilno ploskanje zaželeno!

KDO VAS BO NAGOVORIL Z ODRA?

Nagovorili vas bomo člani Gledališke skupine DKD Svoboda Senovo. Skupina je mnogoštevilna, zasedba članov je odvisna od vlog. Tokrat se predstavlja nekaj dolgoletnih članov in nekaj novincev:

Marjan POZNIČ (61) – upokojeni komercialni tehnik; v Gledališki skupini DKD Svoboda Senovo sodeluje že od 1978, odigral je več različnih likov, najbolj mu je ostal v spominu židovski mladenič Norbert iz kronike Otroci Lenta, še vedno igra Valerja v Zdravniku po sili, a tokrat se prvič predstavlja v glavni vlogi.

Alenka POZNIČ (56) – ekonomistka; v naši skupini sodeluje šest let, doslej je imela manjše in stranske vloge, tokrat se predstavlja z obsežnejšo vlogo.

Andreja BRILI (28) – magistra farmacije; nastopala je kot osnovnošolka, kot srednješolka je sodelovala v predstavah Gledališke skupine Gimnazije Brežice, pleše v FS KUD Oton Župančič Artiče in je predsednica le-te, na gledaliških deskah pa je tokrat debitantka.

Zvonko MARINIČ (41) – voznik kamiona; več let sodeluje kot lutkovni animator, pleše v FS DKD Svoboda Senovo, v GS je to njegova druga vloga; lansko sezono je zablestel kot Luka v Moliere – Partljičevem Zdravniku po sili.

David RADEJ (37) – kulturni manager; nastopal že v šolski dramski skupini, nadaljeval pri odrasli, vključen tudi v Little Rooster, odigral več različnih manjših in glavnih, zahtevnih vlog v žanrsko različnih igrah, večkrat nagrajen za svoje stvaritve.

Matej ULČNIK (27) – magister strojništva; pleše pri FS DKD Svoboda Senovo, sodeluje na proslavah kot recitator, gledališki krst je doživel preteklo sezono v sosednji GS DKD Svoboda Brestanica, letos ga bo še v domačem kraju.

Boštjan MEDVEŠEK (31) – diplomirani inženir energetike; pleše pri FS DKD Svoboda Senovo, pet let aktiven član Lutkovne skupine kot izdelovalec lutk in animator, več let je sodeloval pri naši GS kot del scenske ekipe, tudi kot statist; letos prvič v manjši stranski vlogi z besedilom.

Radica ŠOLN (61) – upokojena modna kreatorka; vodja GS DKD Svoboda Senovo, sodeluje od leta 1996; ustvarila več različnih vlog in vsa leta skrbi za vso »tekstilno podobo« predstav.

Vlasta MOŠKON (54) – strokovna delavka, vodja posebnih socialnih programov; v GS aktivno sodeluje od 1988, kot igralka, povezovalka prireditev, recitatorka in pevka; več glavnih in stranskih vlog, nepozabna v igrah Tolmun in kamen, Na svidenje nad zvezdami, Otroci Lenta, Zdravnik po sili…

Karmen PERME (61) – upokojena kadrovnica; v GS DKD Svoboda sodeluje šest let, doslej vedno v stranski vlogi.

Irena SKRIVALNIK (60) – upokojena vzgojiteljica; v GS DKD Svoboda prav tako sodeluje šest let, sprejema manjše vloge.

Irena KOZOLE (52) – pomočnica vzgojiteljice; v GS sodeluje dvajset let kot šepetalka in prevzame tudi manjše vloge, nepogrešljiva pevka.

Marjana MEŠIČEK (52) – profesorica razrednega pouka; vključena eno leto, prevzela stransko vlogo v lanski predstavi, tokrat šepetalka.

Guni FABJANČIČ (55) – z našo GS sodeluje od leta 2010 kot izdelovalec scene, ki nas je mnogo naučil in nam predstavil nove materiale, ki nam nudijo neizmerne ustvarjalne možnosti.

Gašper RODMAN (18), Miha GRAMC (18) in Žan OMERZU (19) so dijaki in letos z našo GS sodelujejo prvič v vlogi scenskih mojstrov in tehnikov.

Janko AVSENAK (67) – glasbenik; z GS DKD Svoboda Senovo sodeluje vrsto let, intenzivneje v predstavah: Silvestrska sprava, Otroci Lenta, Zdravnik po sili.

GODCI – instrumentalna skupina deluje slabo leto znotraj Pihalnega orkestra DKD Svoboda Senovo; doslej so imeli le en javni nastop. Z našo GS sodelujejo prvič, kakor tudi Anže GRAMEC, ki je nekajletni član Godčevske skupine FS DKD Svoboda Senovo.

Boža OJSTERŠEK (61) – upokojena slovenistka; pripravila, priredila in režirala več proslav, prireditev, dramskih del z otroškimi in odraslimi skupinami; z DKD Svoboda sodeluje kot režiserka od 1994; tudi avtorica monografije o naši GS.

GLEDALIŠKI PREMIERI OB ROB

Dramsko besedilo AMERIKANSKI DOLARJI, ki ga premierno postavljamo na oder je neznanka med dramskimi deli, kakor tudi njen avtor Avgust Fabjančič. Morda je bilo že kdaj uprizorjeno, morda je to krstna uprizoritev. Pri zbiranju podatkov za monografijo o senovski gledališki skupini sem po naključju naletela na omenjenega sokrajana in del njegove zapuščine. V pretekli gledališki sezoni smo si zastavili cilj, da avtorja Fabjančiča spoznamo in njegovo delo začnemo sistematično zbirati in raziskovati. Nameravali smo pripraviti le ČITALNIŠKI VEČER v Valvasorjevi knjižnici. Že ob pripravah le -tega se je porajala zamisel, da dramsko delo Potegavščina z amerikanskimi dolarji nekoliko priredimo in postavimo na oder. Zamisel je dobila obilno podporo med obiskovalci Čitalniškega večera Ali poznate Avgusta Fabjančiča? in tudi med člani naše GS.

Z navdušenjem smo pristopili k nadaljnjim aktivnostim. Najprej je bilo potrebno besedilo prepisati in dramaturško urediti. Avtor je vključil vanj precej monologov, v katerih igralec napove, kaj se bo zgodilo v naslednjih prizorih. Izluščili smo nekaj monologov, da bi gledalca držali v pričakovanju. Skrajšali smo tudi naslov, saj se nam je zdelo, da izdaja razplet. Nato je sledila jezikovna obdelava. Odločili smo se, da vsi preprosti vaščani govorijo senovski govor, občinski tajnik pa zborno slovenščino. Z zborno slovenščino ni bilo težav. Saj ne boste verjeli, ampak je res: s prevajanjem v senovski govor leta 1932 smo imeli veliko zapletov, težav in tudi zabave. Proučili smo tudi tipične pustne like v našem kraju pred drugo svetovno vojno. Obiskala nas je zgodovinarka, ga. Andreja Jankovič Deržič, in nam obsežno in zanimivo predstavila način življenja v našem okolju v času, v katerega je avtor dogajanje postavil. To nam je predstavljalo dobro orientacijo pri postavljanju naše predstave.
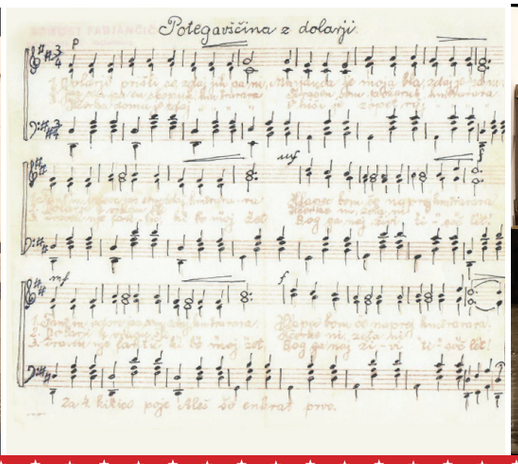
Od bralnih vaj do kostumske vaje je vse potekalo po načrtih. Na prvi kostumski vaji je vse, kar smo prej govorili in delali, postalo resničnejše in bolj verodostojno. Začeli smo uživati in vsaka naslednja